

КАРОЛІН
ЛАМАРШ

ЛИСТИ
з холодного
КРАЮ

A person is shown falling upside down against a textured green background. They are wearing a bright red jumpsuit, a dark plaid shirt, and black boots. Their arms are outstretched, and they appear to be reaching for something. The large white text 'ЛИСТИ' and 'КРАЮ' frames the person, with the phrase 'з холодного' written in a smaller, cursive font between them.

Переклад Івана Рябчія

За підтримки Федерації Валлонія-Брюссель

CAROLINE
LAMARCHE

LETTRES DU PAYS FROID

Roman

nrf

GALLIMARD

КАРОЛІН
ЛАМАРШ

ЛИСТИ З ХОЛОДНОГО КРАЮ

Роман

З французької переклав

Іван Рябчій

ЛЬВІВ

УДК 821.133.1

Л-21

Каролін Ламарш

ЛИСТИ З ХОЛОДНОГО КРАЮ

Роман

З французької переклав Іван Рябчій

Перекладено за виданням:

CAROLINE LAMARCHE

LETTRES DU PAYS FROID

roman

ISBN 2-07-076592-X

© Éditions Gallimard, 2002

Головною героїнею роману «Листи з холодного краю» (2002) бельгійської авторки Каролін Ламарш є молода письменниця, яка, отримавши премію за поетичну збірку, намагається продовжити свій успіх — береться за написання сценарію кінофільму. Проте її поезія викликає зацікавленість у юного Алексіса, схильного до суїциду. Він починає писати листи оповідачці, викликаючи у її пам'яті цілу хвилю спогадів та сумних алюзій. Розриваючись між знаковими для неї постатями художниці Фріди Кало та голлівудської акторки Дороті Гейл, оповідачка остаточно губиться в емоційному трикутнику між своїм давнім коханням, ловеласом-бісексуалом Лу, та нещасним Алексісом, який постійно перебуває на межі самогубства.

Усі права застережені. Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати у будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це ТОВ «Видавництво Анетти Антоненко».

© Editions Gallimard, Paris, 2002

© Іван Рябчій, український переклад, 2024

© «Видавництво Анетти Антоненко», 2025

ISBN 978-617-553-079-5

*Ні ви, ні будь-хто інший ніколи не матимете
зі мною справжніх стосунків.
Треба, щоб це був я — я за межами мене або,
навпаки, я всередині мене.
Ж.Ж.*

Усі премії Лозельської фундації вручали в один день. Десяток лауреатів у різних номінаціях — живопису, скульптури і літератури. Мене відібрали за мою першу книжку, збірку поезій, на яку мене надихнула мексиканська мисткиня Фріда Кало.

Я вбралася у єдину сукню, яку мала — щось дуже легке і сліпучо-зелене. Руки лежали на колінах і терпнули, мов дві довжелезні рибини. Замість слухати виступи, я своїми короткозорими очима намагалася відшукати серед гостей постать Лу.

Лу був вищим за всіх. І вдягнений був значно гірше. Я одразу впізнала зверхню поставу, за якою приховувався гіркий жаль через те, що журі обрало не його. Чотири роки тому він поширив анонімний памфлет: «Журі Лозельської фундації — демагоги, які завжди досягають консенсусу, — вперто відзначає тільки прекрасну статтю. А чого чекати чоловікам?» Він дуже пишався цим текстом, та хтось його здав, і Лу назавжди викреслили зі списку авторів, яких могла б підтримати фундація. Відтоді на сцену виходило чимало достойників, і Лу мав би бути серед них, раніше за них прийняти заслужені лаври, виголосити коротку зважену промову та дозволити вмовити себе прочитати уривок зі свого тексту.

Поруч із Лу стояв незнайомиць, що вразив мене блідістю. Він мовби був виліплений із воску.

Було спекотно. Я підвелася, пішла на сцену читати, і дуже скоро голос вирвався з-під мого контролю, захрипів. Щоразу, читаючи тексти вголос, я перетворююсь на акторку в масці, готову до будь-яких перевтілень. Того дня я була перебраною на денді дівчиною-підлітком, авторкою жаклих автопортретів, пані, здушеною у гіпсовому корсеті, яка, щоб намалювати автопортрет, змушена була дивитись на себе у прикріплене над ліжком дзеркало — словом, самою Фрідою Кало.

Коли я читала, зір став іще більше зраджувати мені, примушуючи зосереджуватися на кожному вірші:

...ти не належиш нікому, хіба танцюристіві, що йде попереду, слідує за тобою...

Нарешті я відпустила мікрофон і повернулася на своє місце, ослабленими очима вишукуючи Лу. Але він зник. У нестерпній спеці лунали шалені оплески. Я вже не бачила публіку. Лише білу цятку там, де мав стояти незнайомиць з восковим обличчям. Цятка пливла і збільшувалась, подібно до привидів на японських естампах — велетенська голова, що поволі з'являється з криниці. Він прямував до мене і поступово ріс. Замість рота була велика чорна діра. Мене охопив невимовний жах, я боялася, що повернуться давні галюцинації — з тих часів, коли мене вважали причинною і мені не вільно було з кимось говорити.

Щойно церемонія завершилась, я протиснулася до виходу, уникаючи колег по перу: через сум'яття забула не тільки назви їхніх творів, а й імена авторів.

Лу чекав мене на вершині монументальних сходів. Варто було мені підійти, і він сів верхи на перила, з неімовірною швидкістю з'їхав униз і спритно стрибнув

на мармурову підлогу. Зі злою тріумфальною усмішкою він підняв на мене очі. Усім своїм виглядом Лу показував гостям і насамперед членам журі, що був моїм другом — другом, сама присутність якого загрожувала мені дискваліфікацією, адже оця смілива витівка, без сумніву, була лише прелюдією до інших, грандіозніших фортелів.

Утім, Лу задовольнився цією вихваткою. Я не встигла обуритися, бо юнак із осиною талією підхопив його під лікоть. То був блідий незнайомиць.

Спостерігаючи за тим, як вони нахилились один до одного посеред натовпу, я подумала про жорстоку спільність хижаків, які разом полюють на дрібноту мишви і щурів, дедалі звужуючи кола. Мені здалося також, що цей союз підкреслює безглуздість щойно отриманої мною премії і що прийняття, влаштоване фундацією, буде далеко не закінченням витівок, а початком нової пригоди.

Приєднатися до змовників я не встигла. Кількома сходинками нижче на мене чекала пані.

Протягом наступних місяців вона здаватиметься мені вродливою, але того вечора видалась елегантною у своїй мініспідниці з блискучої парчі, а ще такою небезпечною, що мені одразу закортіло, щоб один з високих підборів зачепився за тріщину у підлозі, спровокувавши її падіння: я уявила, як вона грюкається долі з металевим ляскотом.

Вона мені посміхнулась. Мені здалося, що вона, точнісінько як Лу, широко розвівши ноги, сідає верхи на перила. Трусиків на ній не було, тож її глибока червона піхва залишила б на перилах широкий слід.

Нарешті з густо нафарбованих вуст задзеленчав голос:
— Ви нам потрібні.

Едіт Фіндорн була режисеркою, яка шукала сценаристів для продюсерської компанії «Simple Mind», відомої всім, хто хоча б іноді цікавився місцевим кіно.

Кінець безкоштовного
уривку. Щоби читати
далі, придбайте, будь
ласка, повну версію
книги.